

Jakten med hundar efter rovdjur är inte acceptabel

Skarpa hundar såväl som två hundar samtidigt får förfölja björn och lodjur, trots att jaktlagstiftningen förbjuder onödigt lidande och onödiga påfrestningar, t.ex. till följd av hundens egenskaper. Björnar har konstaterats stressas svårt av fler än en förföljande hund. För jakt på varg finns inte ens några begränsningar för antalet förföljande hundar.

I jaktlagen 5§ står det: "Var och en skall visa viltet hänsyn", vidare, "Viltet får inte ofredas och inte heller förföljas annat än vid jakt." I jaktlagen 27§ står det: "Jakten skall bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande".

Vad innebär detta? Jakt på lodjur och varg bedrivs i Sverige i nära anslutning till dessa djurs parningstid och jakten bedrivs med hjälp av förföljande hundar. Björnjakten bedrivs också numera med allt skarpare hundar, s.k. plotthundar.

BJÖRN FÅR JAGAS på licens från den 21 augusti. Begränsningar utfärdade av Naturvårdsverket säger att maximalt två hundar får användas vid sådan jakt. Trots att studier både i Sverige och Norge visar att jakten med två drivande hundar förorsakar ökad stress hos björnen, med risk för överhettning, tillåts dessutom s.k. plotthundar med skarpa, uthålliga egenskaper. Med dessa hundar utsätts björnen för betydligt hårdare förföljelse än med jakt med spetshundar. Detta borde utan vidare klassas som onödigt lidande. (NINA Rapport 1501: "Jaktförsök på brunbjörn med hund – antal och hundtypers för björnens fysiologi", se också Våra Rovdjur nr 2/2018). Det är också svårt att få detta att harmoniera med Jaktförordningens 18§ som säger att "Jakt eller jaktträning med

hund skall bedrivas på ett sådant sätt att viltet med hänsyn till *hundens egenskaper* eller snö, is- och temperaturförhållanden inte utsätts för onödiga påfrestningar" (min kursivering).

De filmsekvenser som finns att se på webben visar hundträning som definitivt utsätter björnar för onödiga påfrestningar. Jaktträning på björn får börja den 21 augusti tills björnjakten är avslutad eller avlyst. Jaktträning på lodjur får börja den 1 februari och pågå tills jakten är avlyst.

ÄVEN FÖR JAKTEN på lodjur har Naturvårdsverket begränsat användningen av hundar till högst två som förföljer lodjuret, antingen tills lodjuret tar sin tillflykt till ett träd, där det skjuts ner, eller passerar någon passkytt. Det finns inga studier på hur ett sådant jaktförfarande påverkar lodjuret rent fysiologiskt. Man vet alltså inte om lodjuret utsätts för "onödigt lidande".

Detta glapp i kunskaperna påpekades i en begäran om en utredning av löshunds jaktens konsekvenser, som Svenska Rovdjursföreningen och Djurskyddet Sverige ställde till regeringen år 2011, men fick avslag på.

INGA REGLERINGAR I FRÅGA OM VARG

När det gäller jakt med hundar som förföljer varg har Naturvårdsverket inte ut-

Bilden visar en acceptabel jaktsituation med hund tillgänglig för eftersök, till skillnad från när lösdrivande skarpa hundar släpps efter rovdjur som stressas hårt.

färdat några begränsningar av antalet hundar. Det är tydligen länsstyrelserna som fritt får bestämma antalet hundar i jakten på varg. När licensjakten på varg 2016 genomfördes, rekommenderade länsstyrelserna i Värmland, Örebro och Gävleborg att två eller tre hundar tillsammans kunde användas. Men ingen begränsning utfärdades uppåt i antalet hundar som fick förfölja samma varg!

Naturvårdsverket har tagit bort vad man skrivit om jaktträning på varg från sin webbsida. På en skriftlig förfrågan om hur man tänkt sig den här typen av träning med skarpa hundar mot vargen, som uppfattar hundarna som rivaler, har Naturvårdsverket fortfarande inte svarat.

Man får inte jaktträna sina hundar utanför den stipulerade jakttiden som gäller för respektive viltart. Men man kan ha sina hundar ute under betydligt större tid än de jakttider som gäller för de stora rovdjuren.

I sammanhanget kan vi rikta uppmärksamhet mot de generösa jakttiderna på räv, vilken kan jagas nästan året runt för att "tillgodose viltvården" och i form av "jakt för att förebygga skador av vilt". På flera håll har länsstyrelsernas fältpersonal uppträckt att en hel grupp jägare med sina hundar har befunnit sig på just den plats där fältpersonalen fått uppgift om att varg eller vargspår observerats. På frågan vad hundförarna gör där har svaren varit att de jagar räv.

ALLT BRUTALARE JAKT OCH BRIST PÅ TILLSYN

Den ökande andelen av skarpa hundar, så kallade plotthundar, vid jakt på större vilt är oroande. Hunden har fått namnet Plott efter en tysk emigrant vid namn Plott från 1700-talet, som medförde hannoverska jakthundar till Amerika. Enligt Svenska Kennelklubben anses plotthunden "mycket uthållig, viltskarp och modig", liksom att den har en hög arbetsförmåga, är tuff och orädd.

Jakten på våra stora rovdjur tenderar att bli allt brutalare med tuffa, skarpa hundar, otillåtna åtlar, användande av motorfordon för spårning och uppletande av spår. Den som bryter mot hänsynsregeln i jaktlagen 5§ eller utsätter ett djur för onödigt lidande enligt jaktlagens 27§ begär en jaktförseelse, som medför böter.

Men i Sverige finns ingen myndighet som övervakar hur jakterna går till. Rovdjursföreningen har tidigare pekat på behovet av jakttillsyn. För tre år sedan visade föreningens undersökning av länsstyrelsernas tillsyn hur illa ställt det är med jakttillsynen i Sverige (läs om den i Våra Rovdjur nr 4 2016) och efterlyste en jakttillsyn liknande den i Norge. Redan 1996 inrättades i Norge Statens naturoppsyn (SNO) som en central myndighet med 50 lokalkontor som bl.a. arbetar med tillsyn för att förebygga fauna- och annan miljökriminalitet, liksom genomförande av hänsynsfullt jagande.

SRF KRÄVER BEGRÄNSNINGAR

I en skrivelse i år till Naturvårdsverket angående verkets aktuella översyn av jakttider kräver Svenska Rovdjursföreningen att: "om löshund överhuvudtaget får användas vid jakt efter stora rovdjur, ska det begränsas till en hund och då endast hundraser med spetsiga öron som ställer bytesdjuret. Hundraser med hängande öron, typ plotthundar, som är snabbspringande och skarpa ska omedelbart förbjudas eller i vart fall utfasas, förslagsvis under en femårsperiod. Hund som används vid jakt efter stora rovdjur ska vara försedd med gps-sändare, för att möjliggöra kontroll av att inte flera hundar släpps på samma rovdjur vid olika tillfällen. Svenska Rovdjursföreningen upprepar att vi är avvisande till licensjakt på de stora rovdjuren i Sverige. Vi menar att skydds-jaktsinstrumentet är fullt tillräckligt."

Rovdjursföreningen anför även att all eventuell jaktträning av hundar på de stora rovdjuren ska sammanfalla med jakttiden för respektive rovdjur och enbart i de områden där jakten tillåts.

Utvecklingen av användandet av skarpa hundar vid rovdjursjakt gör att det kunde vara aktuellt att återuppta frågan om en konsekvensanalys av dessa former av jakt. Mycket har hänt sedan 2011.

TEXT OCH FOTO: HANS RING

Läs om hundar i jakten på rovdjuren i Våra Rovdjur nr 1/2015, 2/2016 och 2/2018.